

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben háshos hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére vagy megőrzésére nem vállal kötelességet.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Wekerle diadala.

(—ts.) A magyar pénzügyi életnek van egy monumentális embere, akire hosszú évtizedek múlva is bámulattal fog visszaneézni a jövőbeli nemzedék. Olyan kivételes, rendkívüli jelenség, akkora genie, hogy nem egy olyan kis ország pénzügyi háztartásának, mint a minő Magyarország, hanem egy világhatalom pénzügyi háztartásának is ura tudna lenni. Egy külföldön járt ifjú magyar tudós uti jegyzetei közt olvastam nemrég, hogy bárhol megfordult a kontinensen, az összes külföldi pénzügyi körökben ismerték Wekerle Sándor finánc-genie-jét és úgy beszélnek róla, mint a jelenkor egyik legnagyobb pénzügyi elméjéről.

Wekerle Sándor miniszter-elnök pénzügyminiszteri minőségében a napokban nagy diadalt aratott. A képviselőház megszavazta az adó-reform-javaslatokat. Harminc és egynehány ülésen tárgyalta a képviselőház ezeket a javaslatokat, amelyek Wekerle pénzügyi eszmevilágának leglelkéből fakadtak, hatalmas, nagy horderejű alkotások, amelyek hosszú időre, talán százados terminusra új alapjait vetették meg Magyarország adózási rendszerének. E pillanatban, amikor a megvitatott, letárgyalt adójavaslatok a róluk alkotott impressziók teljes frissességében állanak előttünk, talán nem is tudjuk egészen tisztán, történelmi perspektívában látni e javaslatok nagy koncepcióját. Hiszen a reformnak beilleszkedése a való életbe, a gyakorlati körülményekbe fogja

csak megmutatni, hogy mennyire a szociális közszükségéből fakadt e reform, de így is, a szóbeli magyarázat elméleti megvilágításában is csodálatos vonalai rajzolódhatnak elénk a nagy koncepcióknak.

Wekerle az adóreform vitája alatt megérkezhetőleg, az életbeli realitások minden szempontjának figyelembevételével világította meg azokat a szándékokat, célokat és ideálokat, amelyek őt nagy reformműve megalkotásánál vezették. és ha voltak e reformmal kapcsolatosan ellentétes felfogások, érzések — és hogyan lettek volna, hiszen adókérdésről van szó, amely minden körülmények között népszerűtlen! — Wekerle zseniális alkotásának meglátott igazságaira elnémultak azok s mikor véget ért a vita és a Ház elnöke a reform megszavazását jelentette ki, az egész törvényhozó testület megérezte a pillanat történelmi jelentőségét és zajos, lelkes, elismerő, hódolatteljes tapsal üdvözölte a nagy reformmű diadalmos megalkotóját, Wekerle pénzügyminisztert.

Csakugyan hódolat és elismerés neki. Hódolat az ő kivételes pénzügyi geniejének, amely nagy szerencséje ennek az országnak és elismerés az ő munkabírájának, az ő hatalmas alkotási vágyának, ideális munkaerejének, annak a fáradhatlanságnak, lelkeségnek és idealizmusnak, amelyvel felkapta és testté való igévé formálta Magyarország pénzügyi, adózási reformjának nagy gondolatát.

Ez az alkotás a teher viselési aránytalanságok szociális felismerése alapján

áll. Megszüntette azt az anomáliát, amely egyforma terhet raktott ez ország gazdag és szegény lakosságára egyaránt. Bizonyos transformális, transzaktív révén az egyenlőtlenül megosztó terheket átvitte azokra, akik e terheket jobban elbirják s ezzel megszüntetett egy régi és már-már elviselhetetlen, lenyűgöző szociális igazságtalanságot. A progresszivitás elvének ez a keresztülvitele adózási rendszerünkben, Wekerle modern államférfiúi gondolkodásának gyönyörű bizonyítéka és bizonyos, hogy ezért a koncepciójáért még a messzi jövőben is, mikor a mai generációt új váltja fel, áldani fogják.

Háboru küszöbén.

A félév óta tartó féktelen izgatás annyira hatalmába ejtette szerb szomszédainkat, hogy kárba vész már a nagyhatalmaknak minden józanságra intő figyelmeztetése és hiábavaló monarchiáinknak előbb diplomatikus, majd energikusabb fellépése, — most már alig kerülhetjük el a háborút, immár annak ugyszólván a küszöbén állunk.

Huszonnégy esztendővel ezelőtt, mikor az első bolgár fejedelem Battenberg Sándor vitéz seregével tönkre téve Szerbia haderejét, Belgrád felé közeledett, királyunk megbízásából monarchiáink akkori követe Kheveschüller lépett közbe s tudtára adta az előnyomuló bolgár fejedelemnek, hogy Szerbiának további bántalmazását monarchiánk casus belli-nek fogja tekinteni. Erre a győztes bolgár sereg visszafordult, sietve megkötötték a békét s Szerbia meg lön mentve.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Hangulat.

Irta: Julius.

Március van. A határt még hó fedi, mely ropog a talp alatt. Ballagok az országúton. Vadászfegyver a vállamon, nem azért mintha a kemény téltől agyongyőrt s a táplálék hiányában kiéhezett vadak iránt gyilkos szándékot táplálnék. Oh nem, sokkal békésebb természetű vagyok, a vadszennvedély nem uralkodik rajtam, de meg vadászati tilalom is van. A szabad délutánt használom fel egészségügyi szempontból egy kis testmozgásra, összekötöm a kelemest a hasznossal. A fegyvert pedig önvédelmi eszközként viszem magammal, mert farkas is akadhat elém. Nagy és hosszú tél volt, lehet a Rézről, mint ahogy már sokszor megtette, a kerek alatt csikót is evett. A kéri éjjel órákban hoz vissza utam, míg most napfényes délután van, itt-ott olvad is a kerékvágás között.

Mint a tengeren utazó nem lát csak vizet és eget, nem látok csak havat és eget. Pusztaság mindenhol, ameddig a szem ellát. A messzeségben szétszórt összevisszaságban toronyok magaslanak.

Csupasz gallyu akác- és fűzfák mozdulatlanul maradnak el mögöttem.

Csillogó fehér köpönyeg takarja előttem a mindenséget, felettem a gyönyörűen tiszta égboltozat kéklik. Falusi ember tudja, hogy ez fagyást jelent. Szél is alig kerül. Mozdulatlan néma csend. Csontkeményé fagy reggelre minden. A szűz tiszta fehér hó addig biztosítja magának a létet, míg a tisztaságos kék ég mosolyog reá.

Oldalt a szántóföldeken kidugja fejét a hóból egy-egy csutkát. Rontja a szép összhangot, dissonanciát okoz. De ezzel nem törődik a csutkát, neki is joga van a léthez.

Fekete csókák, majd szürke hasu varjúk nagy csapata károga vonul el fejem fölött, amint szelik a levegőt pillanatig tartó sühítő hangot hagynak maguk után. Egyetlen hang, mely megszavazja a néma csendet, mely körülvesz s ünnepélyesen takar be mindent. Ez is hideget jelent. A madarak főben ösztöne előre szimatolja az időváltozást, rendszeren hideget. Ők, a levegő korlátlan urai, a felső régiók birtokosai sokat tudnának beszélni, miről nekünk sejtelmünk van csupán. De a varjúmadár bölcs, nem beszél, csak a hideget érezve kiáltja: kár, kár... Hogy mi a kár, az örök probléma fog maradni.

Egy lelkem sem látok. Egyedül vagyok. Egyedül a természet ölében, mely még téli kötöttségében téli álmát aluszsa. Hosszas az álma ezuttal, de annál diadalmasabb lesz az ébredése, midőn jégpáncélját lerázva a dermedt fagyot napsugaras csókkal éltre lehel.

Oh, csodás a te örök ifjuságod március kisasszony!...

Egyedül vagyok, csak a gondolataim kísérem. Ezek legbizalmasabb barátaim: titoktartók, hűek. Édes hangulat száll meg, mely magával ragad. Erőt vesz rajtam a léleknek az a rendkívüli állapota, midőn étheri magaslatra emelkedik lényünk, a tisztaság és szépség honába. A titokzatos, a fölséges, az isteni érzelm kiemel a mindennapi élet sivárságából a legtisztább hangulat befolyása alatt. Itt a nagy természet nyitott könyvében olvasom a szépségesen szép tárgy fölkelését, nemesit. Felüdül a test, a lélek a friss, illatos levegőben. Lelkem gyönyörtől telítve ittasan lépdelek tovább éber álmodva a természet templomában, melyet a legnagyobb művész csodás színekkel emelt és ékített a maga dicsőségére... a mi örömmünkre, hogy alkotásában áldjuk, imádjuk őt — a nagy Alkotót...

Nincs itt terezen a magasba nyúló sziklapart, nincs hullámozó vagy sik tókrú tó, még egy vigan csobogó patak sincsen. Az Általános

Ma már nem emlékeznek a szerbek erre sem; nem gondolnak arra sem, hogy esztelen hóbortjuk csak csapást hozhat rájuk, ők csak készülnek tovább a háborúra, mely könnyen arra a sorsra juttathatja országukat, amelyre Lengyelország jutott.

Ma megérkezett a szerv válasz külügyminisztériumunkhoz. A válasz most is bujkáló, világosan azzal a célzattal, hogy időt nyerjenek a háborus készülődések befejezésére. Ezt pedig nem tűrheti el monarchiánk s így nem maradhat el a háború. Néhány hétig még talán húzhatják-halaszthatják a dolgot, de tartunk tőle, hogy csakhamar eldőrdül az első ágyú a dunai monitorok fedézetén.

Monarchiánk nem kereste a háborút. — Bosznia annexiójához semmi köze Szerbiának; sem evvel, sem mással nem sértettük Szerbiát. S bár nem tekinthetjük Szerbiát velünk egyenrangú félnek s így nem vehetünk tőle sértésnek mindenféle esztelen hóbortot, de türelmünk már a végére jutott. monarchiánk nagyhatalmi állását sértene, ha tovább is packázni hagyná magával Szerbiát.

Ugy látszik, a Balkánon is olvad már a hó, mert Szerbia meggondolatlan lépései rohamosan siettetik a háborút.

A balkáni eseményekről tudósításunk a következő:

A hivatalos szerb válaszigyzék.

Dr Milovanovics külügyminiszter tegnap. e hónap 14-én a bécsi követhez a következő táviratot intézte: »Van szerencsém Önt felkérni, hogy a császári és királyi kormánynak arra a közlésére, amelyet a belgrádi osztrák-magyar követ a császári és királyi kormány megbízásából e hónap 6-án tett, a következő választ adni sziveskedjék:

széle ez, nem messze olvad össze az erdélyi hegyekkel. Előitem beláthatatlan messzeségben síkság, mögöttem az erdélyi hegyek felhőszerű kék csucsai nyulnak a magasba.

Az egyenes uton haladó szorgalmas ember jut eszembe, ki úgy magának, mint a köznek hasznára válik; mellette a magasba törő, a tömeg fölé kerekedő, »akarnok« tűnik fel, »ki dacosan hátra szegett fejjel a közért való küzdelmet kiabálja, de csak magának küzdi ki előkelő pozícióját, melyhez aztán görcsösen ragaszkodik, de amint szédelegni kezd a magasban, annál nagyobb zuhan a mélységbe...

Nádas mellett visz el utam. Vad rucák hápogását hallok. Már visszajöttek. Nem is sokáig szoktak oda lenni, nem is messzire mennek, csak míg be nem fagyott vizet találnak. Ezek a tavasz első hirnökei.

Ezalatt Hélios megveté ágyát s mint ragyogó istenasszony nyugalomra tér. Nyoszolyáját csipkézett fodros szélű bíbor kárpitok takarják. S mint mikor a bálkirályné távozik a tereméből, csak ekkor érvényesülhet más, a kevésbé szép, hit eddig annak vakító fényessége láthatatlanná tett, feltűnik Luna s ezüst sarlója szelid fényével bearanyozza a tájat...

Lassankint rám ereszkedett az este. Az alkonyat imbolygó árnyai vesznek körül. Az olvadó hó megüppedt rétegéből kikandikáló kőrök, bozótok, bokrok fekete színt öltenek. A szőlősdomb venyigegegyepűje sötét körben mutatja a kis falu kezdetét.

Rövid már az utam. Falusi kuvaszok csaholását hallok...

A szerb kormány e hó 10-iki körtáviratában, amely a cs. és kir. kormánynak épp úgy, mint a berlini szerződés összes többi, szignatáirus hatalmainak átnyújtott, kifejtette a bosznia-hercegovinai kérdésben álláspontját és megállapította, hogy Szerbia, abból a feltevésből indulva ki, hogy Szerbia és Ausztria-Magyarország között a jogi viszony változatlan maradt, a kölcsönösség alapján folytatónak megfelelni kíván a szomszédi viszonyból folyó köteleességeknek és ápo'ni kívánja azon viszonyt, amely a kölcsönös anyagi érdekek folyamánya.

Ezen az alapon a kir. kormány azon a véleményen van, hogy a két állam anyagi érdekének épp úgy, mint azon helyzetnek, a melyet a múlt évben megkötött és Szerbiában már törvényerőre emelkedett szerződés teremtett, a legjobban az felelne meg, ha Ausztria és Magyarország kormányai a bécsi és budapesti parlamentnek e kereskedelmi szerződést elfogadtatás céljából előterjeszték, dacára, hogy az annak ratifikálására megállapított határidő elmúlt. E szerződésnek a parlamentek által való elfogadása elkerülhetővé tenné a szerződéses viszony szünetelését. A szerződés elvetése által vagy megbízható alap volna nyerhető esetleges új kereskedelmi szerződést célzó tárgyalások számára, vagy ellenkezőleg, a parlamentnek és az azokban uralkodó agrárius áramlatok hajlandóságára való tekintettel az a meggyőződés foglalna tért, hogy a Szerbia és Ausztria-Magyarország közti tarifaszerződés megkötéséről egyáltalában le kell mondani.

Arra az esetre, ha Ausztria-Magyarország az idő rövidsége vagy parlamenti viszonyok miatt a megkötött kereskedelmi szerződést a parlamentekben e hó 31-ig nem intézhetné el, a királyi kormány kész hozzájárulni ahhoz a javaslatához, hogy a szerződés érvényessége ideiglenesen a f. é. december 31-ig meghosszabbíttassék.

A szkupstina titkos ülései.

Üszküb, márc. 15. A szerb szkupstina titkos üléseiről, melyek a múlt hó végén fejeztettek be, csak most tudnak meg közelebbi adatokat. A legérdekesebb az, hogy a szerb propagandának tevékenysége számára újabb tért nyitottak meg, mivel Balugdsics főkonzul és a képviselők Bosznia és Hercegovina »eladása« miatt a török kormányt megtámadták. Azt az óhaját fejezték ki, hogy Törökország adja el a szandzsákokat Szerbiának, de mivel ez valószínűtlennek látszott, több képviselő azt az óhaját fejezte ki, hogy Szerbia jogáért a választókerületekben most kell hangulatot csinálni, hogy a szandzsák felé forduljanak ha Boszniába nem engedik őket. Ebben van talán a jövő szerb politikának terve.

Szerbia fegyverkezése.

Szaloniki, márc. 15. Egy szerbiának szóló löszér és dinamitrakományt további intézkedésig az itteni löszerraklárba rakároztak be.

Mozgósítás.

Bécs, március 15. Az összes déli magyar hadtestek mozgósítási parancsot kaptak. Az itteni tartalékos tisztek bevásárolták felszereléseiket, sokan eladták már a butoraikat is, vagy beraktározták, sőt már olyan intézetek tisztviselői, akik eddig tekintettel voltak, behívót kaptak Mosztárba. Az általános hangulat az, hogy, ha váratlanul kedvező fordulat nem áll be, még e héten megtörténik a hadüzenet.

A francia külügyminiszter nyilatkozik.

A Leipsiger Neuesten Nachrichtenek jelentik Párisból, hogy meginterjüvölték Pichon francia külügyminisztert, vajjon igaz-e az, hogy a nagyhatalmak Bécsben közbe fognak lépni a válságos helyzet érdekében. A külügyminiszter megcáfolta ezt a híresztelést.

Szerbia fegyverbezik.

Belgrád, március 15. A fegyverkezés szakadatlanul folyik és a katonai körök szerint már be van fejezve. Azt a segítséget, melyet az orosz és egyéb önkéntesek nyújtanának, legfeljebb 5000 emberre lehet tenni. Sokkal veszedelmesebbek azonban a nagyszámu bandák, amelyeket Szerbia az utóbbi időben egész nyíltan látott el fegyverrel, de különösen bombával.

Berlin, március 15. A Taegliche Bundschau-nak jelentik Belgrádból: A szerb kormány minden lehető elkövet, hogy a bonyodalmat diplomáciai sakkhúzásokkal még három-négy hétig húzza, halassza, amikor fegyverkezésével egészen elkészült. Szerbia véglegesen készül a háborúra és nem lehet tagadni, hogy Oroszország, Izvolszki minden ellenkező kinyilatkoztatása mellett is, támogatja Szerbiát ebben az elhatározásban.

György herceg csapatszemléje.

Belgrád, március 15. György herceg trónörökös legközelebb meg fogja tekinteni a Bosznia és O-Szerbia határán koncentrált csapatokat. Zsifkovics hadügyminiszter helyeselte a trónörökösnek ezt az elhatározását, de Milovanovics külügyminiszter ellen volt.

Montenegró lázas készülődése.

Cettinje, március 15. Montenegró lázasan fegyverkezik. Iskolák zárva vannak. Az egész férfi lakosságot a 16 éves fiuktól kezdve fegyverrel, löszerral látták el. A papok a szószékről hirdetik az ellenünk való háborút.

Szerbia új válaszigyzéke.

Belgrád, március 15. A szerb kormány a jövő héten fogja átadni az Ausztria-Magyarország részére szóló válaszigyzéket, amelyben a Forgách gróf nagykövet által tett előterjesztésekre felel. A jegyzék valószínűség szerint vissza fogja utasítani a nagyhatalmak által tett koncessiókat.

Mozgalom a háború ellen.

Belgrád, március 15. Táviratozzák a szerb szociálisták, vasárnap délelőtt egy központi értekezleten elhatározták, hogy nagy agitációt fognak kifejteni avégből, hogy a jövő héten az összes szociálisták egész Szerbia területén gyűlésezzenek és tüntessenek egy esetleg kitoró háború ellen.

Bécs, március 15. Arentthal báró külügyminiszter parlamenti ebédet adott, melyen kijelentette, hogy a szerb válaszigyzék főlegesen lesz s újabb felvilágosításokat fog kellieni kérni.

Az újabb felvilágosítások sem vezetnek eredményre s ez esetben Ausztria Magyarországnak katonai pressziót kell majd gyakorolnia. A monarchia eddig nem tett semmi olyast melynek következményeitől tartani lehetne.

Belgrád, március 15. A polgári és kereskedői körökben nagy pánik uralkodik. A kereskedők és vagyonos polgárok a határokról az ország belsejébe költöznek.

Konstantinápoly, március 15. A török hadügyi minisztérium a szerb határookra 4 hadtestet helyezett el.

Háborus hírek Nagyváradon. Tegnap a délutáni órákban Nagyváradon olyan háborus hírek terjedtek el egy sürgöny alapján, hogy azok a város nyugalmát teljesen felzavarták. Nevezetesen azt a hirt terjesztették, hogy Forgách grófot Belgrádból kiutasították s ezért Szerbiának nyomban elküldték az ultimátumot. A hírek óriási hatása volt a városban, azonban csak pár óráig uralkodott a kövér kacsa mert nyomban megjelent a cáfolat. A háborus sürgöny Kiss Dávid kirakatában jelent meg, azonban lapársunk a Szabadság nyomban külön kiadásban cáfolta le a hamis hirt.

A börze.

Budapest, március 15. A háborus hírek valamint a szerb jegyzék tegnap nagy kavardást idézett elő a börzén. Mindenki tartózkodó volt s az árfolyamok rosszabbodtak.

A kongresszus ellen.

Páris, március 15. Hannotaux volt francia külügyminiszter a konferencia ellen foglal állást, amelynek összehívása csak bonyodalmakat okozhatna. Bosznia-Hercegovina annexiója befejezett tény. Elbírálása a történet dolga.

A főrendiház ülése. A főrendiház szerdán délután 5 órakor ülést tart, melyen a főrendiház ülésrendjét fogják megállapítani. Ugyanezkor megkezdik az adójavaslat tárgyalását is.

Wekerle és Sztörényi Bécsben. Wekerle Sándor miniszterelnök és Sztörényi József államtitkár tegnap délután 2 órakor Bécsbe utaztak. Wekerle a mai közös minisztertanácskozásra akar részt venni s azután kihallgatáson fog jelentkezni a királynál.

Március 15.

A magyar szabadság bajnalhasadásának 61-ik évfordulóját tegnap ünnepelte meg a nemzet. Ez a nap bár nincsen beiktatva a nemzeti ünnepek közé, de él a lelkekben s a nemzet minden hű fiának szívében melegebb érzést kelt március idusa. A tovatűnő idő nem mossa ki a lelkekből a márciusi nagy eszméket, amelyek visszaadták a nemzetet önmagának.

Illik is, hogy megünnepeljük e nap emlékéit s erőt merítsünk a békés munkálkodásra, hogy Magyarország független és önálló legyen.

Az évforduló alkalmából Nagyváradon a házakat fellelobogózták. Az összes iskolákon, sőt most már a körépületeken, gör. kath. püspökség, törvényszék, ügyészség, postaigazgatóság, megye, város stb. is kitértek a nemzeti lobogót, holott azelőtt csak a városházán volt március 15-én lobogó. A polgárság különösen szépen fellelobogozta a házakat. Némelyik utcán minden házon lobogott a trikolor.

Az iskolákban, ifjúsági egyesületekben hazafias ünnepélyeket rendeztek, amelyen a közönség nagy számmal vett részt.

Különösen kiemelendő a jogász ifjúság

magas nivóju ünnepélye, mely fél 6 órakor tartott meg az akadémia dísztermében. Már egyenyed 6 órakor zsufolásig megtelt a terem. Ott volt az akadémia igazgatója dr. *Bosóky* Lajos kir. tanácsos és az egész tanári kar, ott láttuk *Glac* Antal főispánt, báró *Szentkereszty* Zsigmondot, *Vass* Bertalant stb. stb.

Az ünnepélyt a Himnusz vezette be, mit cigányzenekar kísért s a közönség énekelt. Ezután *Gerő* Gusztáv joghallgató nyitotta meg az ünnepélyt, magvas és magasstilű beszédével. Majd *Bagossy* Olga játszott el egy rapsodiát Gaáltól oly sikerrel, hogy a közönség hosszantartó tapsviharban nyilvánította tetszését.

A harmadik szám *Notter* Antal ünnepi beszéde volt. Őszinte szókimondás, magas szárnyalás és lendület jellemzik a tartalmas szép beszédet, melyet az ifjúság lelkesen megtapsolt.

Ezután *Véssey* Kálmán lépett az emelvényre s előadta saját szerzeményű melodramáját a »Kossuth nótát«. A közönség percekig ünnepelte s többször hivta elő a szerzőt.

Szintén sikerült *Lehoczky* Bruno éneke, ki szép csengő hangon s kellő rutinnal adott elő magyar dalokat.

Az ünnepélyt *Patkó* Sándor zárta be a Nemzeti dal lelkes szavalásával.

Az ünnepélyek között kiemelkedett a *Kath. Legényegylet*, mely vetített képekben mutatta be a 48-iki eseményeket s a szabadságharc főbb eseményeit.

Zászló-avatás a keresk. iskolában.

A nagyváradai felsőkereskedelmi iskola növendékei egy remek selyem-zászlót készítettek, dr. *Kovács* S. János kezdeményezésére, amelyet tegnap, március 15-én nagy ünnepségek keretében avattak fel. A zászlóra magyar címer és korona van himezve, a mely remeke a női házimunkának s a melyet a Szent Vince intézetben készítettek. Dr. *Kovács* S. János neje pedig pompás himzett selyem szalagot ajándékozott a lobogóra.

A szép ünnepély délután 3 órakor kezdődött a Keresk. Csarnok dísztermében, a Hymnus elénekkelésével, mely után dr. *Kovács* S. János igazgató remek ünnepi beszédet mondott, amelybe belefoglalta március 15-ének emlékét s a hazaszeretetet.

Az ünnepi beszéd után az ifjúság fogadalmat tett, hogy a hazának hű polgárai lesznek s tisztelgetek a lobogó előtt.

A szép jelenet után *Budabázy* László I. éves tanuló Kerényi »Magyar zászló alatt« c. versét szavalta; az ifjúsági énekkar a »Háromszinű lobogót« énekelte; *Pongrácz* Lajos III. o. tanuló a »Nemzeti dalt« szavalta; *Katz* Rezső III. o. tanuló a »Márciusi törvények szelleme« címen saját munkáját adta elő. *Sztankovits* József II. o. tanuló *Ábrányi* Emil »Mi a haza?« költeményét, *Kirsch* Lajos III. o. tanuló *Revicky* »Szeresd hazádat« c. versét szavalták.

Végül az ifjúság a Szózatot énekelte s a lobogót hazakísérték az iskolába.

A szép ünnepélyen nagyszámu előkelő közönség vett részt. Jelen volt az ünnepélyen dr. *Schack* Béla, a kereskedelmi iskolák orsz. felügyelője is.

Szép ünnepségek voltak még a tisztviselők otthonában, a réti népkörben, a várad-velencei földművelők olvasóköriében, a *Lajos* asztaltársaság helyiségében.

A szokásos iskolai ünnepségekben az első között foglalt helyet az orthodox izraelita hitközség fiú és leány iskolája. Az iskolák a *Bmke* javára rendeztek ünnepélyt ezen *Glac* Antal főispán és a tanfelügyelőség is megjelent. Az ünnepségek minden száma igaz sok tapsot aratott, amit a szereplők ügyes előadásának és a gondos rendezésnek lehet tulajdonítani.

A színházban.

A Szigligeti színház is megünnepelte március idusát. Az ünnepi előadás *Sas* Ede lendületes, hazafias prólójával, melyet gyújtó tüzzel, lelkesedéssel szavalt el *Berégi* Sándor.

Azután a *Tatárjárást* adták elő a rendezs szereposztásban. Az ünnepi hangulatban levő közönség igen sokat tapsolt s több számot megismételtetett.

Este a Pannóniában a 48-as polgárok tartottak nagy összejövetelt, mely lakomával volt összekötve. Lakoma közben beszédeket mondtak *Glac* Antal főispán, *Stocker* József, *Szokol* Tamás, *Hoványi* Géza végül a jogász ifjúság nevében *Véssey* Kálmán joghallgató.

Berettyóújfaluban.

Berettyóújfaluban hazafias lakossága az idén is a szokott lelkesedéssel ünnepelte meg március 15-ét. Már kora reggel sűrűn lengett a házakon a nemzeti zászló. Az ünnepély délelőtt 8 órakor kezdődött. Harangzugás között vonult fel a kétezernyi ünnepi közönség a reformátusok nagy templomába, hol a Hymnus elénekkelése után *Zih* Sándor lelkész mondott lélekemelő imát és gyönyörű beszédek; mely után rázendült a Szózat és a kivonuló közönség a róm. kath. templomba ment, hova nagy része be sem fért. Itt *Varju* Lajos plebános tartott szép ünnepi istentiszteletet.

Délután 3 órakor kezdődött az ünnepély második része a Kossuth-terem felállított zászló díszes emelvény előtt. A közönség *Fekete* Gyula teljes zenekarának kísérete mellett énekelte a Himnuszt. *Kovács* János községi törvénybíró a község képviselőjében talpraesett rövid beszédben mondott megnyitó beszédek. *Daku* János szavalta a »Talpra magyart«, dr. *Nagy* Ede tartott lelkesítő szép beszédet, dr. *Fernbach* Dezső gyújtó hatással szavalta az ünnepi verset. A szavalatok és beszéd között a ref. fiú iskola V—VI. oszt. növendék és *Varga* Mózes tanító vezetése mellett énekeltek szépen hazafias dalokat. Következett a Szózat elénekkelése, mely után a zenekar a *Rákóczi*-indulót játszotta az ünnepély befejezéséül.

Este a városháza nagytermében százhusz terítékű közvacsora volt a 48-as honvédek megvendégelésével. A népkörben is volt 60 terítékű közvacsora.

12 koporsó Mező-Keresztesen.

A vizsgálatot befejezték.

Oly siralmas és rideg vasárnapra még nem volt Mező-keresztesnek, mint az elmúlt vasárnap. Még az idő is olyan volt, hogy csak fokozta a gyászos képet, mely fekete tónusával belepte az egész községet. Vasárnap reggel mintha csillapult volna az emberek fájdalma, néma egykedvűség volt leolvasható az arcokról. Délelőttre 5 halottnak a eltemetése volt kitérve. A mikor a temetés ideje érkezett, fekete gyászos ruhákba öltözve az egész község talpon volt. Az ember ár, melyet növelt a vidékről bejötték tömege is, csak úgy hőmpolygott egyik halottas háztól a másikig. 10 órakor egyszerre öt háztól indult el, 5 halottas menet. Minden halott után a vesztés család és rokonság s azután a nép. És e közben a beborult szürke égből csendesen esik az eső.

A temetőben az öt koporsót egymás mellé helyezték és ott *Szigeti* Elek refotmátus lelkész mondott felettük imát.

Délutánra hat halottnak a temetése volt kitérve. Három-három koporsót vittek ki egyszerre a temetőbe. a hol két csoportba temették el őket.

A vizsgálat vasárnap reggelre befejezést nyert. A bírósági kiküldöttek visszautaztak eredménytelenül. A méreg eredetét nem tudták megállapítani. Most már minden a vegyi elemzéstől függ. A felboncolt szervi részek fél méter magas bádóg dobozokba zárt üvegedényekben

tegnap lettek beküldve az ügyészségre, a honnan Felletár Emil dr.-hoz küldik fel.

A mérgezés áldozatainak hozzátartozóiról a társadalom fog egy időre gondoskodni. Nagyváradon és Mezőkeresztesen már megindult a gyűjtés és szép reményekkel kecsegtet.

Mint tudósítónk jelenti, Mezőkeresztesen a betegek közül szenvedő Demeter és Semjéni Lajos állapota olyan, hogy felépülésükhöz nincs remény. Különösen Semjéni állapota veszélyes. Semjéni 13 éves gyermek és a szervezete is gyenge. A mérgezett pálinkához úgy jutott hozzá, hogy a halotti toron a gyászoló család tagjai valóságos kényszerítették az ivásra.

Vizsgálatot tartottak a drogueriában, ahonnan a szeszt vették és ott a szeszkezelést megvizsgálták, azonban ez ideig nem találtak abban mérget. A nyomozás még mindig folyik Mezőkeresztesen, ha nem is hivatalosan, de magánúton annak kitudására, hogy vajon nem valami nagyszabású büntény lappang-e a háttérben.

UJDONSÁGOK

Tájékoztató.

Márc. 16. Fegyelmi ülés a városházán d. u. 3 órakor.

Márc. 17. A villamosmű felügyelő biz. ülése d. u. 4 órakor.

Márc. 18. A kath. kör. bñti estéje d. u. 6 órakor a jogakadémián.

Március 18. A községi iskolaszék ülése, délután 4 órakor.

Március 28. A Biharmegyei Kaszinó közgyűlése.

Ápr. 1. A kath. kör bñti estéje d. u. 6 órakor a jogakadémián.

Április 3. Geyer Stefi hangversenye a Csarnokban.

Ápr. 15. A kath. kör hangversenye d. u. 6 órakor a főgymnáziumban.

Pénzintézeti tisztviselők nyugdíjügye.

A biharmegyei pénzintézeti tisztviselők szövetsége, mely rövid 2 havi fennállása óta a tisztviselői kar eminens érdekeit érintő ügyekben már országsszerte méltányolt vezérszerepet visz f. hó 14 én vasárnap d. e. 10 órakor igen látogatott gyűlést tartott a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok olvasó termében tárgyalás alatt volt a magyarországi pénzintézetek országos szövetsége által a pénzintézeti tisztviselők országos központi nyugdíj intézményére vonatkozólag készített tervezet. A gyűlésen, melyet dr. Hoványi Géza, a szövetség diszelnöke vezetett, jelen voltak a Magyarországi pénzintézetek országos szövetségének képviselőiben dr. Haulos Elemér főtitkár Budapestről, Aczél Zsigmond, Balogh Vilmos, Grósz Sándor, Löwinger József igazgatók, Markovits Sándor szöv. elnök, Justh Károly, Rácz Jakab társelnökök, Kelen Béla főtitkár, Babi Vazul, Bunyitai Jenő, Benedek Miksa, Brand Jenő, Biró József, Cserey Dezső, Ehrlich István, Faragó Imre, Fleischhacker Hugó, Grósz Ignác, Haiser Gyula, Hauslián Ede, Kövér István, Kelemen Vilmos, Kormos József, Lukács Lajos, Löbl Dezső, Matheser Sámuel, Mandel Izó (Élesd), Nyula Lerenc, Révész Sándor, Róna Ármin, Reich Artur, Szemes Ferenc, Szász Gyula, Schiff Eliás, Vlád Gusztáv, Waldmann Ödön, Zaka Kálmán (Margitta).

Dr. Hoványi Géza elnök megnyitó szavainak köszönő szavakkal viszonzza a pénzintézeti tisztviselőknek személye iránti szerető ragaszkodását, mit ügyeik iránti további érdeklődéssel fog honorálni. Ezután Markovits Sándor elnök jelenti, hogy a nagyváradi ügyvezetőség a nyugdíjtervezetet már előzetes bírálat alá vette és megjegyzéseit a jelen alkalommal fogja Kelen Béla főtitkár útján kitejézésre juttatni.

A szakaszoknak pontonkénti előterjesztése illetve a javasolt változások során igen élénk

és alaposan hozzászóló vita indult meg, melyben a megjelentek mindnyájan résztvettek és amely vita folyamán határozatba ment a kizárólagos pénzintézeti tisztviselői cím fenntartása a szolgálati, illetve nyugdíj jogosultsági határidőnek 35, illetve 40 évben való alternatív megállapítása, a nyugdíj jogosultsági korhatár, azonkívül az özevgyi nyugdíj megállapítása és több fontos a budapesti titkár által is méltányolt lényegi és stiláris módosítást.

A csaknem 3 órán át folytatott vita anyaga a Budapesten e hó folyamán egy behívandó 13 as bizottság elé terjesztetik, mely bizottság azután hivatva lesz a nyugdíj intézmény életbe-
léptetésére vonatkozólag a megfelelő lépéseket megtenni, úgy, hogy a nyugdíj intézmény működése az 1910 év január hó 1-jével megkezdhesse.

* **Káptalani helynökünk a püspöki konferencián.** Fetszer Antal felszentelt püspök, káptalani helynök tegnap délben Budapestre utazott, hol részt vesz a püspöki kar konferenciáján, melyet ma délután fognak tartani a hercegprímás budavári palotájában. A konferencia a kongruáról és a Ne temere ügyében hozott újabb határozatról, illetve az evvel kapcsolatos dolgokról fog tárgyalni.

* **Az egészségügyi és kórházi választmányok ülése a megyén.** Biharmegye egészségügyi bizottsága tegnap tartotta meg ülését a vármegyén. A bizottság a nagyszalontai III-ik és komádi II-ik gyógyszerár felállítására iránt kérelmeket tárgyalta. A bizottság nem véleményezi az új gyógyszerárak felállítását. Ugyanesak tegnap tartott ülést a kórházi választmány is. A választmány a kórházi tisztviselők lakbérrendezés iránti kérelmét tárgyalta elsősorban. A választmány véleményezi a tisztviselők kérelmének teljesítését. A bihari igazgató főorvosának jelentése következett ezután. A főorvos bejelentette ugyanis, hogy a különböző betegek ápolási díja, mely jelenleg 5 korona, egyáltalán nem fedezi a kiadásokat, s ezért az ápolási díjat 6 koronára javasolja felemelni. Az elmebeteg kórházában a különböző betegek ápolási díja szintén kevés s itt még külön-külön kell ápolókat is tartani. A főorvos ezért a napi ápolási díjat 7 koronára kéri felemelni. A választmány a főorvos javaslatát elfogadta.

* **Rómába és Loretóba.** Az Országos Katolikus Szövetség négyheti római zárandoklatának alkalmából a jelentkezők többsége azt e kérést intézte a bizottsághoz, hogy látogassák meg az Anconához közel eső Loretót is, mert e nevezetes kegyhely felkeresése régi vágyuk és lelkük épülésére szolgálna. Az eddigi zárandoklatok alkalmával rendszeren úgy történt, mint legutóbb is, hogy az odamenni kívánók visszamaradtak Anconában és külön csoportban magán kirándulás képen mentek el a szent helyre. A fölmerült kívánságokkal szemben, tekintettel arra, hogy a római tartózkodás husvét hétfőn véget ér, ellenben csak a hajó kedden este indul Anconából, úgy határozott a rendezőség, hogy a keddi napot felhasználja Loretó hivatalos meglátogatására és így a zárandokok külön isteni tiszteleten is részt vehetnek a kegyhelyen. A loretói átrándulás csak minimális költséggel jár, vagyis a vasut csekély árával és az étkezés árával. A római zárandoklat díja az összes utiköltséggel és római öt napi teljes ellátással, valamint a hajón való étkezéssel az I. osztályban 190 korona, a II-ban 140 korona, a III-kon ellátással 90 korona ellátás nélkül 52 korona. Jelentkezni legkésőbb márc. 28-ig kell a részvételi díj felének beküldése mellett az Országos Katolikus Szövetségnél, (IV. Ferenciek-tere 7.)

* **Dr. Berkovits Miklós halála.** Széles körben mély részvételt keltett dr. Berkovits Miklós városi orvos, tiszteletbeli főorvos elhunytja. Dr. Berkovits Miklós már évek óta betegeskedett; a tüdővész lézskelte be magát

szervezetébe. Körülbelül két év óta külföldön keresett betegségére enyhülést. Azóta külföldön, Egyiptomban, Olaszországban, a Rivierán tartózkodott. Csak nagy ritkán jött haza rövid — tartózkodásra, de az itteni levegő csak súlyosbította betegségét. Legutóbb nejével Bécsbe utazott s a Bécs melletti Grimmenstein gyógyintézetben orvosoltatta magát. A gyilkos kór azonban oly erővel lépett fel, hogy az elgyötört szervezet megtört. Szombaton, szerető nejének karjai között kiszenvedett. A halál híre Nagyváradon általános részvételt keltett. Bátyja dr. Berkovits Ferenc ügyvéd Bécsbe utazott s gondoskodott a holttest Nagyváradra szállítása iránt. Temetése ma kedden délelőtt 10 órakor lesz. a nagyváradi orvosi kar egyik kiváló tagját veszítette el az elhunytban. A haláleset alkalmából a biharmegyei orvos-, gyógyszerész- és természettudományi egyesület, amelynek egyik oszlopos régi tagja, 10 évig ügybuzgó titkára, az utóbbi években pedig egészen haláláig, köztiszteletben állott alelnöke volt, tegnap ülést tartott dr. Kovrád Márk elnöklete alatt, amelyen elhatározta, hogy az elhunyt érdemeit jegyzőkönyvében megörökíti, az özevgyhez részvételt tartó intéz, a ma, kedden kélelőtt tartandó temetésen testületileg vesz részt, továbbá egy nagyobb alapítványt létesít »Dr. Berkovits Miklós alap« címen, amelyet egy későbbben létesítendő egyesületi ház javára gyümölcsöztet. Elhatározta továbbá az egyesület, hogy a május 15-én tartandó közgyűlésen dr. Grósz Menyhért emlékbeszédet tart az elhunyt kiváló szakférfiről.

* **Életunt öregasszony.** Mint biharmegyei tudósítónktól értesülünk, özevgy László Károlyné, 79 éves öregasszony folyó hó 11-én vigyázatlan pillanatban beugrott egy mély kutba és szörnyet halt. Öngyilkosságának okát nem tudják. A hullát tegnap tudták csak kivenni a kutból. Az ügyészség megindította a vizsgálatot, nem gyilkosság forog-e fenn, mert tette semmi kép sem magyarázható meg.

* **Képkiallítás a vármegyén.** Nagyvárad művészet pártoló közönségének a jövő hóban ismét igen értékes képkiallításban lesz módja gyönyörködni. Ezuttal Márffy Ödön festőművész jön le Budapestről. A művész előzőleg Glacs Antal főispánnal tárgyalta s a főispán szívesen fogadta a művész képkiallításának eszméjét. Márffy április első felében jön le s 70 képet hoz magával. A kiállítás a megye nagytermében lesz s erre a művész tegnap kérte az alispán engedélyét. A kiállítás jóvedelmének egy bizonyos százaléka a Bmke javára lesz fordítva.

* **Gyanus haláleset.** Hegyközujlakon e hó 11-én hirtelen halállal halt meg Bodi Lajos földmivelő ember, úgy hogy az gyanut keltett az ügyészségen, hol tényleg meg is indították széles körben a nyomozást, mert nem látszott lehetetlennek, hogy egy második mezőkeresztesi tragédia van keletkezőben. A nyomozás közben kitudt, hogy Bodi Mihály természetes halállal mult ki.

* **Megcsonkított hulla.** Bors községben már régebb idő óta betegeskedett Péntes Jánosné 32 éves asszony. Hozzátartozói 11-én Mezőkeresztesre vitték egy szekeren. A beteg asszony azonban utközben meghalt s hulláját vissza vitték Borsra. Az asszony halálát fulladás okozta s ennek alapján a hatóság büntény fennforgását látta s megindította a nyomozást. Az orvosok a mezőkeresztesi tömeges halálzásoknál voltak elfoglalva s így az asszony 5 napig feküdt ravatalon, amíg reákerült a vizsgálat sora. Ezalatt egy éjjel amikor a hullát magára hagyták valami kóbor macska férközött hozzá és lerágta a hulla orrát. A vizsgálat során a gyanu alaptalannak bizonyult s így a temetést az ügyészség megengedte.

* **Félholtra vert legény.** Bihar községben Megyes Imre jómódu gazda családja vasárnap este már aludni tért, amikor véresen

hazaérkezett a legidősebb fiu Megyes Imre. A fiu lámpát gyújtott és ekkor borzadva látták a szülei, hogy Imre karja eltörve mereven lóg a testén, a fejéből széles nyitott sebből patakzik a vér. Megyesék kiugráltak az ágyból és a fiu sebének kimosásához kezdtek. E közben a fiu a hozzáintézett kérdésekre csak annyit felelt, hogy Mákocsi Imre verte meg. A megvert legény elvesztette az eszméletét s azóta ilyen állapotban van s így a hatóság nem tudta kihallgatni.

* **Esküvő.** Nagy Andor hirlapíró, a Szabadság belső munkatársa vasárnap tartotta esküvőjét Biharillyén Haáz Erzsikével, Haáz Márton leányával.

* **Idegen önkéntesek Nagyváradon.** A háborus hírek annyira izgalomban tartják a közönséget, hogy ha a vasutállomás felé vonulnak a katonák, vagy pláne ha vasuton tömegesebben érkeznek a katonák, mindjárt a mozgósítás rémét véli a közönség. Vasárnap nagy számmal utaztak egy éves önkéntesek, teljes felszereléssel Nagyváradra Debreczenből, Aradról, Szegedről, akiket hatheti századképzetésre rendeltek a városunkba. Tegnap már csapatosan sétáltak a csinos fiuk Nagyvárad utcáin.

* **Csávozszy Lajos meghalt.** Csávozszy Lajos tegnapelőtt meghalt Budapesten. Valaha nagy befolyású, nagy szerepet játszó és dúsgazdag ember volt. Erős, köpcös alakját jól ismerték Budapesten. Szereplésének fénykora a nyolcvanas és kilencvenes évekre esett. Házai, palotái voltak akkor Budapesten, négyestogorát minden gyökér ismerte. Bárha mint képviselőnek igen nagy befolyása volt, ritkán szólalt fel a Házban. Politikai harcait lapjában, az Egyetértésben vitta meg. Vállalkozásaiban azonban nem ismert határt és így egyszer, mikor előfordul tőle a szerencse, egész ekzisztenciája összeomlott. Mindenét elvesztette, csak a mandátuma maradt meg. A Tisza István ellen folytatott obsztrukcióban élénk részt vett és ugyszóván utolsó lehelletéig hirdette a negyvennyolcas elveket. Amikor nem jutott be a Házba, röpiratokban hirdette kuruc gondolatait, az utóbbi időben teljesen visszavonultan élt, különösen neje halála óta. Sok ellenséget szerzett magának pályafutása alatt, de sok barátot is.

* **Eltűnt leány.** Belezsenyből mint hirt kaptuk, *Mermese* Katalin fiatal leány, akinek jobb lába és bal karja béna volt, céltalanul utnak indult. Hogy mily körülmények indíthatták el a lányt otthonából ismeretlen, hanem tegnap a holtestét Cziganyesd község alatt találták meg.

* **Kitüntetett munkások.** *Glac* Anial főispán által megjutalmazás céljából a miniszteriumhoz felterjesztett cselédek, miknek a miniszter összes 1700 koronát utalványoztatott jutalom fejében, ünnepség keretében kapják ki oklevél kíséretében a rájuk eső pénzadományt. A főszolgabírók utasítottak, hogy a hozzájuk átitott adományokat a fentírt módon osszák ki. A megjutalmazottak mind régi hűséges gazdasági cselédek.

* **Vörös, fagyos, felrepedt, érdes, durva, ráncos kezek** 3 nap alatt ragyogó fehérré és bársony simává lesznek a Kerpel-kézfinomító használata által. Nem zsiros és nem ragad, tehát nappal is használható. Gyors és biztos hatásáról és kellemes használatáról hazánk legkiválóbb színésznői nyilatkoztak, köztük: Köztük: Küry Klára, Pétrás Sári, Hárkusné Szoyer Ilona, Sz. Varsányi Irén, Góthné, Kertész Ella, Ötvös Citta, P. Gazsi Mariska, stb. stb. Egy üveg ára 90 fillér. 4 üveget bérmentve küld Kerpel-gyógytár Budapest, V., Lipót-

korut 28. Kerpel bőrfinomító mosdó szappan 3 darab 1 korona 30 fillér. Kapható Vadász Albert, Berger Sándor, Blayer József cégeknél Nagyváradon.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Kedd: Gyurkovits-leányok.
Szerda: Boccaccio.
Csütörtök d. u. 3 órakor ifjúsági előadás: Lilium, este: Boccaccio.
Péntek: Vagyáros.
Szombat: Erdészleány.
Vasárnap d. u: Jókendű paraszt, este: Szépcsöndesen, Hamu, Nyílt pályáo.

TANÜGY.

△ **Az analfabéta katonák oktatása.** A Bihar megyei népnevelési egyesület az irni-olvasni nem tudó katonák részére tanfolyamot rendez, amelyen a magyar írás, olvasás és a számolás elemeiben oktatnak a vitéz hadfiakat. Az egyesület a tanfolyam céljaira két tantermet ker a várostól a polgári iskola épületében, ahol naponként 5 órától 6 óráig tartatnának a tanfolyamok.

△ **Az iskolások gyűlése.** Nagyvárad város községi iskolaszékének tagjait a városház bizottsági termében t. hó 18 án, csütörtök d. u. 4 órakor, tartandó rendes havi közgyűlésre tisztelettel meghívom. Nagyvárad 1909. márc. 12. *Rimler* Károly poigármester, iskolaszéki elnök.

EGYESÜLETEK.

(**A Fehér Kereszt egyesület közgyűlése.** A Fehér Kereszt egyesület vasárnap végre megtartotta másodsor összehívott rendkívüli közgyűlését a városházán. *Rimler* Károly elnökle alatt dr. Molnár Imréné, öz. Grünwald Henrikné, öz. Rechten Bauer Zsófia, dr. Edelmann Menyhért és Jelinek Géza. Arról volt szó, hogy az egyesület tejosztó intézetének épületét, mely a gyermekmenhely területén van, átadja e az egyesület a gyermekmenhelynek, hogy azt a züllesnek indult lányok megfigyelésére rendezze be. — A belügyminiszter ugyanis megkereste az egyesületet, hogy az épületet, amelynek építésére aa állam 14,000 koronát adott, bocsássa át a fentebb jelzett célra. A gyermekmenhely igazgatósága is átírt aa egyesülethez, amelyben kifejti, hogy már 4 évnél régebben nem működik a tejosztó intézet az épület be van zárva. Itt, a városon kívül ugy sem felel meg a tejosztó intézet hivatásának, mert annak a város közepén kell lenni, ha valamikor újból felállítják is. A rendkívüli közgyűlésen dr. Edelmann Menyhért indítványát fogadták el, hogy az egyesület átengedi az épületet, azzal a feltétellel, hogy ha két év alatt a tejosztó intézetet létesíti a Fehér Kereszt egyesület, akkor az épület visszazáll az egyesületre. Kimondta a gyűlés azt is, hogy a Fehér Kereszt egyesület nem osszik fel s nem olvad be más egyesületbe, már csak azért sem, hogy legyen jogi személy, ha a tejosztó intézet létesül, az épület visszavételére. Különbön elhatározták, hogy a tejosztó intézmény újból életbeléptetésére nagyobb mozgalmat indítanak; mulatságot, hangversenyt rendeznek e célra s felkéri a pénzintézeteket, hogy e célra adakozzanak. Az ingyen tejosztó intézet ugyanis elsőrendű fontosságú tényező a gyermekbalandóság csökkentésére.

(**Az ügyvédi kamara közgyűlése** Nagy érdeklődés mellett tartotta meg az ügyvédi kamara vasárnap délelőtt *Hlatky* Endre elnökle alatt évi közgyűlését. A közgyűlésen felolvasásra került dr. *Schweiger* Ede tükár. jelentése, melyben többek között a közgyűlés köszönetét fejezi ki *Günther* Antal miniszternek

az ügyvédi nyugdíj törvény megalkotásáért. Az évi jelentéshez többen szóloztak hozzá, így dr. *Várady* Zsigmond, aki nem találja szerencsésnek a nyugdíjtörvényt.

Majd dr. *Fássy* Lajos, ki az egyik járásbírórság lassu működését tette szóvá, dr. *Géher* Lambert, ki a hivatalos bünygi védelmek díjazásáa vonatkozólag tett indítványt, *Böszörményi* Géza, aki szintén a nyugdíj törvény mai módját kifogásolta, dr. *Várady* Ödön, aki dícsérettel említette a nagyvárad-vidéki kir. járásbírórságnál tapasztalt gyors ügymenetet, rövid határnapokat s kifogásolta, hogy a törvény-széknél és a járásbírórságoknál délután 2—3 óra között legalkalmatlanabb időben van a hivatalos értesítés ideje. A költségelirányzatot, a zárszámadást, a közgyűlés tudomásul vette. Majd következett dr. *Konrad* László érmihályfalvai ügyvéd indítványa, aki az esküdtzéki intézmény eltörlését javasolta, a politikai természetű büncelemekényük kivételével. Az indítványnak védője támadt dr. *Várady* Zsigmond személyében, aki hosszabb beszédben történelmi, lélektani és gyakorlati adatokkal mutatta ki, hogy az intézmény Magyarországon mennyire nem felel meg hivatásának. Tartalmas beszédekben keltek ezzel szemben az esküdtzék védelmére dr. *Friedlender* Sámuel, dr. *Márkus* László, dr. *Rozvány* Jenő és dr. *Erlich* Ignác. Szépen megindokolta indítványát dr. *Konrad* László is. A nagyszabású, nagy érdeklődést keltett vita szavazással végződött, melynek az lett az eredménye, hogy a közgyűlés tulnyomó szótöbbséggel magáéva tette a választmánynak azon javaslatát, hogy a közgyűlés dr. *Konrad* László indítványa felett térjen napirendre.

Igazságszolgáltatás.

§ **Gyilkos legények.** Esküdtzék ült tegnap egybe, hogy ítéletet mondjon *Sütő* János és ifj. *Számja* János felett, kik egy korcsmai összetűzésből kifolyólag társukat az országúton agyonütötték. Az áldozat *Pattos* Ferenc volt. Szándékos emberöléssel vádolja *Vattay* József kir. ügyész a két legényt. A tárgyalást *Csulyok* Béla vezette, ki 20 tanut hallgatott ki a tegnapi nap folyamán. A tanukihallgatások után a kérdések megszövegezésére került a sor s ezután a tárgyalás mára halasztott.

TÁVIRATOK.

Hidpusztulás a Tiszán.

Szolnok, március 15. Szolnok alatt a nagy fahidat a megindult jégtáblák elpusztították. A jég megérkeztekor a pillérek megerősítésén dolgoztak, azonban ezt nem fejezheték be mert az ár oly erővel és gyorsasággal támadta meg a hidat, hogy minden emberi munka felesleges volt. A hid 194 méter hosszú s ebből 78 méter hosszúságú rész felső szerkezettel együtt elpusztult. A pusztításkor a hidon nem járt senki s így szerencsétlenség emberéletben nem történt.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Erdeklődőnek. Igaz, hogy a nagyváradai premontrai rend főgymnáziumából kizárt négy diák ügyében már döntött a közoktatási miniszter és pedig háromra nézve jóváhagyta a kizárást, de a negyedikre nézve megváltoztatta a tanári kar határozatát. A negyedik diákot *Kraft* Ervint ugyanis csak a tanári karral szemben követelt dacos viselkedésért zárták ki, de ezen tanulóra nézve tanári kar már felterjesztésében kérte a kizárára vonatkozó határozat megváltoztatását. A miniszter *Kraft*

Ervint dorgálásra s bocsánatkérésre ítélte. A három, most már végleg kizárt ifju: Kálmán József, Hajós Elek és Rosenfeld Mátyás.

B. H. A tanítók árvaháza javára rendezett szinelőadás 400 koronát jövedelmezett a jótékony célra.

Régi előfizetők. 1. A védők, mint meg is írtuk, hivatalból voltak kirendelve, a hivatalos kirendelést pedig el kell fogadni, akár tetszik, akár sem. 2. A tartási és eljárási költségekre vonatkozólag a törvény írja elő, hogy azokat az elítéltek viselik, ha behajtható rajtuk. Természetes is, mert a kinek vagyona van, az fizesse meg, ha állami kosztra jut. Maga akaratából jutott oda.

R. J. Az első alkalommal talán jönni fog; a másik kettő igen-igen gyöngö.

KÖZGAZDASÁG.

Sertés-kiállítás. Vasárnap és hétfőn folyt le Nagyváradon a Biharmegyei gazdasági egyesület által rendezett sertés kiállítás. A kiállítás első napja jól indult, mert a meleg tavaszi napsugár csábította a közönséget, de a tegnapi jeges eső hátrányára volt nagyon a kiállításnak.

A kiállítás a szakértői szemnek kielégítő képet adott minden tekintetben.

A kiállított sertések csoportjai közül 15 között osztotta fel a bíráló bizottság a díjakat. Még pedig *I. díjat, diszoklevelet* kaptak: *Schwartz Ferenc* fencsikai pusztáról kiállított 1 éves koca sertései; *Gróf Tisza István* gyantai csoportja (tekete hazai kondor); *Wertheimstein Alfréd* cséhtelki csoportja.

Arany érmet II-ik díjat kaptak: *Lovassy Ferenc* teketebátori kollekcója; *Schwartz Márton* és *Fried Ignác* cirkei sertései; a nagyváradai I. sz. *káptalan bagaméri* gazdasága 1 éves kocái.

Ezüst érmet, III-ik díjat. *Markovits Antal* ináncsi tenyésztete; *Schwartz Márton* és *Fried Ignác* cirkei 1 éves kocái; *Schwartz Ferenc* fencsikai tenyésztete.

Bronz-érmet, IV-ik díjat. *Lichtstein Mózes* pusztamorgói tenyésztete.

Elismerő oklevelet, V-ik díjban részesültek: *Bleyer Lajos* pernyési, *Bessenyei Zoltán* erdővári, *Szalay Imre* zarándi (Aradm.), *gróf Tisza Kálmán* csegődi és *Stern Károly* bordai sertései.

A kiállítás eredményével nagyon meg lehet mindenki elégedve. A kiállított sertés csoportokból 38 vétel történt. A látogatottság a tegnapi nap folyamán volt a legnagyobb, amit az időjárás és a fennforgó nagyvásár befolyásolt.

A kiállítás sikerében a babér *Weingartner Andor* egyetemi titkárt illeti, ki a rendező-bizottság élén mindent megtett a kiállítás sikerének előmozdítására.

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 15

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt.	— — —	10.38
Rozs okt.	— — —	8.96
Zab májusra	— — —	—
Zab okt.	— — —	7.04
Tengeri máj. 1908.	— — —	6.85
Tengeri jul.	— — —	6.89

Ertéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 15

Osztrák hitelrészvény	— —	631.25
Magyar hitelrészvény	— —	748.—
Lezámitoló bank	— —	743.75

Rimamurányi	— — —	561.50
Osztrák-m. államvasuti részv.	— —	692.25
Közúti vasut	— — —	552.—
Városi villamos vasut	— —	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1909. márc. 15

Magyar arany járadék 4 száz.	— —	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	— —	93.25
Magyar koronajáradék	— — —	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	— —	240.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	— —	95.50
Magyar nyeresemény sorsjegy kölesön	— —	93.50
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	— —	94.50
Osztrák járadék papirban	— — —	186.—
Osztrák járadék ezüstben	— — —	145.—
Osztrák járadék aranyban	— — —	97.25
Osztrák korona járadék	— — —	99.—
1860. osztr. államsorsjegyek	— — —	116.50
Osztrák magyar bankrészvény	— — —	197.50
Magyar bitelbank-részvény	— — —	150.25
Osztrák hitelbank-részvény	— — —	730.—
Magyar hitelrészvény	— — —	748.—
London vista	— — —	631.50
Páris vista	— — —	689.50
20 márkás arany	— — —	23.51
20 frankos (Napoleon)der	— — —	19.02
Német birodalmi márka	— — —	117.96

REGÉNYCSARNOK.

FALUSI TÖRTÉNET.

VIG REGÉNY.

Írta: **Faragó Béla.**

(Folytatás.)

9

III. FEJEZET.

Ilona regénye.

Mézes Miklós ur, a ki néniének fényes Lugas Konstanciának, férjezett Ünnepegy Parász Emánuelnének kitűnő tisztelettel és forró rokoni szeretettel borítékozott levelet írta, nem ért egy ütet taplót . . .

Ha a siklósi bég még uralkodik a gondjai alá bízott területen, külföldi légyfogó pallért nem talál Miklós urnál, a ki talán ezen kívül még a szunyogfűölést tudta volna elvégezni. Egyéb mesterséghez annyit értett, mint hajdu a harangöntéshez, ha csak ide nem számítják azt a művészi jó étvágyat, a mivel reggelitől a vacsoráig közbeneső étkezést szorgalmasan és lelki nyugalommal elvégezt.

— Mi a foglalkozása? — kérdezték az öt először látók.

— Az a mi Okolicsányi kapitányé volt.

— Hát Okolicsányi kapitány mit csinált? — fagatózott Péter.

— Nézett! — felelt Pál.

— Nézett? — vallatott Péter.

— Ugy van! nézett. Egész nap a piacon járt, nézte az eget, a földet, kofákat, taligásokat repülő madarat, turó disznót, ásitó piaci betyárt, templom tornyát.

— Furcsa ember lehetett.

— Az biz a. Még is örököltette Sárvári városi poéta ő kigyelme, mikor a hortobágyi árvízkor polgármester ur Rakovszky mentett s azért Lányi királyi komisszárius Reviczky kancellártól láncot hozott. Így van a vers la:

Csónakázott Rakovszky,
Láncot küldött Reviczky,
Fölakasztotta Lányi.
Nézte Okolicsányi.

— Hát Mézes uram is csak néz . . .
Ez az élettrajza Mézes Miklósnak. Kevés volt az a száz hold föld, a mit az édes apja hagyott rá. Nemi igen bajlódott ezzel sem. A föld magától is terem. Felesége mig élt, baromfit hizlalt, gyümölcsöt, méhet tenyésztett, cserélt, árult, kikaparta a tiz ujjával a háza szükségletét. Mikor meghalt, Ilona, aki e napság tizenkét éves lehetett, lett az ispán, mig a földet nem kótyavetyélték el alóluk. Maradt ház, jó nagy kert, szőlő; ebben ispánkodott Ilona.

Mézes Miklós nem törődött semmivel; nézett, nézett; csak deresedő szakállát hagyta figyelmen kívül. Azt hitte, ma is kiskoru.

Ilona jól gazdaasszonykodott. Évenként kétszer, Ilona napján meg Miklós napkor tartott egy nagy ebédet, amikor a rokonok agyafőbe dicsérték s elhatározták, hogy annó hajdanában a palatinus konyhája is messze maradt volna Ilona hugom főztétől.

Miklós ur kiskorúságát élte; játszott a kis macskákkal, madarat fogott, községváza padján kisbirókkal országgyűlésezett, hason fekve tanulta faluja kis gyermekei játékát, sőt néha közéjük keveredett. Eljárt egy özevgy kapitánynéhez, ki valamikor a nagy katonajáraskor maradt itt és csekély nyugdíjából éldegélt. Frau von Spektakl szerette a mihaszna embert, ki szivesen tartotta a cérna-gombolyításra karjait, megöntözte azt a négy szál rezedát, melyet kertnek csufolt az asszonyosság, megköszönlte késeit. Évenként egy pálcikát vágott légycsapónak . . . , Lehet, férj és feleség nőtt volna ki a viszonyból, de frau von Spektakl jobbnak látta bizonyos nyugdíjából élni, mint bizonytalan sorsot választani.

Apja is szolgált. Kapott olyan nevelést mint a katonatiszt leányai kaptak. Negyvenkilenc éves korában ábrándozott és ábrándjaitval tulhajtotta a tizenhétéves hajadonokat. Werthler-láz győzött. Halni akart örökké. Gitár mellett énekelt; szerette a vörös színeket és másnál a jó konyhát. El-eljár a tönkre ment komposzesszorokhoz betegápolónak, finom tésztaikat készítette, női munkákra tanított. Tőle tanultak a pincédi leányok táncolni, rendezte a társas játékokat, francia négyest s ha a plébánosnak igen jó kedve volt, táncolta vele a minémet. Kintornája régeringői és gitárja mellett sokat mulattak, Pincéden.

A vacsorából, ebédből vitt haza Lázármorzsákat madarainak, macskájának, kutyájának.

Ilona délutánjait együtt töltötte frau von Spektaklallal. A jó asszonyoságnak számtalan gyenge oldala tűnt fel: aludt tej, számosca tej-sűrűvej, görögdinnye veresborral, edes dió-pálinka, egy jó ital bor, sült tök, patogatott cseresnye, kovászos uborka, vajaskenyér, friss tepertő, iró, tejsavas turó, retek . . .

A retek reszelve ette, három kapitulacionál többet szolgált fogai miatt. Ilona szivesen vendégelte, mert a kapitányné szép verseket szavalt neki, elbeszélte vele történetek gyanánt a mi érzélgős német regényt csak olvasott. Egész szindarabokat játszott el. Végig énekelt Germania összes standchenjeit. Jobb ízűen szűröcsölte a kávé a savót élvező kis malacnál.

»Lieber mehr, nur kommot.« Ez volt a az ő jelszava . . . a mibe bennfoglaltatott egész tőkéje. Soha sem hallották panaszkodni, ha éjféltben költötték föl, akkor is nevetett és elkezdett énekelni.

Nagyobb és sátoros ünnepeken beszélt ezrede hercegeiről, grófjairól és báróiról, az ő kedves táncosairól Mindjárt utána is, hogyan táncolt gróf B. Milyen villámgyorsan keringett báró Z. Elénekelte a Papageno-polkát a bécsi kontratáncot, strassburgi minémet.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős

Dr. VUOSKIOS GYULA.

Székely Imre

elsőrangú uri- és női fehérnemű
tisztító intézete

Nagyvárad

Színház-utca 4.

Kant Frigyes

üveg- és porcellán kereskedése Nagyvárad,
Kossuth-utca, Mezey-ház.

Telefon szám: 474.

Bartos M. és Tsa

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut 2. Bazar-épület.

Kizárólagos harisnya és ernyőkülönlegességek. —
Állandó nagy raktár férfi-, női- és gyermek-ha-
risnyákban s keztükben a leggyorsabbal a leg-
finomabbig, továbbá eső- és naperngők. — Foly-
tonos újdonságok — Javítások gyorsan eszközöl-
enek. — Pontos kiszolgálás. — Szolid árak. —

Preis R.

Paplan, madrac, szalmaszakok, pap-
lanlepedő, párnahuzat toll állandóan
kapható az ágynemű raktárban

Kossuth-utca 12.

Menyasszonyi kelengyét elkészít
ugyszintén művészi kézimunkákat

Kronemer Testvérek

Nagyvárad, Bazar-épület
színházzal szemben.

Menyasszonyi kelengyét Vász-
nat és Fehérneműt csakis

Strohmayer Pál

cégtől vegyünk!

Raktár: Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám
a kiskid mellett.

Telefon 166.

Telefon 166

Alkali vásárunk felülmul

minden versenyt.

Divat selymek 75 krtól.
Női divat szövetek 46, 63, 82 kr.
Mosó barketek 22, 28, 33, 40 kr.
Mosó borduros delin 24, 26, 28 kr.
Raktárunk egyéb készlete dec. 31-ig tetemesen
le van szállítva.

KLEIN TESTVÉREK divatáruháza, Zöldfa-ut elején.

Kovács József

katonai- és polgári cipész.
Ortophéd munkák.

Nagyvárad, Beöthy Ödön-utca 35.

Alapított 1889-ben.

Alapított 1889-ben.

Berkes Bertalan

Nagyvárad, Zöldfa-utca 21. sz. a.
TELEFON 180. TELEFON 180

A tisztaság kedvelők szíves figyel-
mébe ajánlom »Emke« parquette és padló
fénymazam, kerti butor festékeim minden-
féle színben brundinom, butor, réz és
ezüst tisztító szereim és cipőcrémem.
Vevőimet 20 év óta elismert pontos ki-
szolgálásban és olcsó árban részesítem.

!! Kérem címemre ügyelni. !!

Szőlőtulajdonosok figyelmébe!

Ajánlom az igen tisztelt szőlő-
birtokosok figyelmébe elsőrendű
hasított

tölgyfa karóimat

1-80 és 2 m. hosszúságban a leg-
jutányosabb árak mellett. A karók,
szén és fatelepepen a vasutnál
megtekinthetők.

Iroda telefon 295. — faraktár telefon 821.

Tisztelettel

Szt. János-u. BRÓDI SAMU
26. szám. szén, és fakereskedő.

Alapított 1850.

Alapított 1850.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlani
a legkitünőbb

vető-magvaimat.

Valódi eredeti kitüntetett
takarmányrépa-fajokat.

Obendorfi kerek sárga;

Mamuth óriás hosszú vörös, ecken-
dorfi olajbogyó sárga palackalaku
hosszu.

Allamilag vizsgált, arankamentes, magyar
lucerna, stíriai vörös lóhere.

Pázsit díszfü vegyülék.

Angol perje muhar, bükköny, paprika-
köles, kendermag, kék mák, dug hagy-
mák, cukor-cirok

Gazdálkodó és kereskedő urak figyelmét felhívom
jutányos áramra.

A legjobb konyhakerli virágmagvak és gumók.
A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a leg-
nagyobb készlettel várva maradok

kiváló tisztelettel:

Dell'Ortó Károly

magkereskedése a „Zöld Koszoru”-hoz.

NAGYVÁRAD, Szent László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan telje-
síték csomagolási költség nélkül.

ALAPITTATOTT 1895-BEN.

DEO ADIUVANTE!

ALAPITTATOTT 1895 BEN.

Imrek Károly épület- és műbutor asztalos Nagyvárad, Szaniszló-u. 46.

Tisztelettel értesitem igen tisztelt megrendelőimet valamint Nagyvárad és Biharvármegye igen
tisztelt közönségét, hogy a szakmamba vágó mindennemű

épület- és műbutor munkákat

készítés végett eivállalok, azokat a legnagyobb gondtal és izléssel a mai kor igényeinek megfelelőleg
tetszésre készítek bármely színben és mintára előnyös árakért. Nemkülönb mindenféle butorokat
átalakítok, javítok, fényezést és mattolást szakszerűen eszközölök. Továbbá zárdák, intézetek, iskolák,
egyesületek, gazdaságok helyiségeinek felszereléseit, azoknak gondosan való jókarban tartását illetve
javítását jutányos árért vállalom fel. Magamat, valamint cégemet a nagyérdemű közönség becses párt-
fogásába ajánlva, minél gyakoribb megbízásaiért esedezve vagyok kiváló tisztelettel **IMREK KÁROLY.**

Lakás és műhely Szaniszló-
utca 46 szám. — Jó fiúk
tanulónak felvétetnek.

Helyi és vidéki meghívásra
azonnal megjelenek.

Belépési felhívás

a 6-ik évtársulatba.

A Belvárosi Takarékpénztár kebelében alakult **Belvárosi Takarékos Hitelszövetkezet** minden év január és július elsején egy-egy három évig tartó új évtársulatot nyit. Mindenki tetszése szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 20 fillér fizetendő, melynek összege a három év elteltével a felmerülő haszonnal együtt fog az üzletrészeseknek visszafizettni.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani s a tagok hiteligényeit kielégíteni. Szövetkezetünk tehát amellett, hogy a takarékoság ügyét szolgálja tagjainak betéteik négyötödösze erejéig kölcsönt is nyújt.

Vidéki tagok a heti befizetéseiket befizetési lapok útján teljesíthetik.

Felvételidő üzletrészenként 10 fillér s az első betét befizetésekor mindenki megkapja a saját nevére kiállított betéti könyvecskéjét.

Szövetkezetünk igen tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik szövetkezetünk tagjai óhajtanak lenni felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti helyiségünkben (Rákóczi ut, Barts—Óvári palota) bármikor jelentkezni sziveskedjenek.

A Belvárosi Takarékos Hitelszövetkezet igazgatósága.

Hirdetések | Zongora hangolást

felvételnek

a kincshivatalban.

: lelkiismeretesen eszközlők:
Gärtner Jenő Magyar-u. 21.

BELÉPÉSI FELHIVAS.

A „MAGYAR TAKARÉKSZÖVETKEZET”

1909. évi július hó 1-én új évtársulatot kezd, mely 1912. június hó végéig tart.

A szövetkezetbe tagul bárki beléphet, ha legalább egy üzletrészt jegyez, vagyis legalább 20 fillér heti befizetésére kötelezi magát. A befizetett összeg három év leteltével, kamat és nyereséggel együtt a résztvevőknek készpénzben fizetetik vissza. Minden tag több üzletrészt jegyezhet.

A befizetési könyvecskék mindjárt a belépés alkalmával szolgáltatnak ki.

Vidéki tagok a befizetéseket posta cheque által teljesíthetik (portómentesen). A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani és tagjainak lehetővé tenni, hogy szükség esetén gyorsan olcsó kölcsönhöz juthassanak, nemcsak a befizetett összeg erejéig, hanem azon felül is. Most végződő évtársulatunk is igen szép eredménnyel működik; tagjai a rendes takarékpénztári kamatlábnál jóval magasabb osztalékban részesülnek.

A szövetkezet helyisége a Magyar Bank részvénytársaság I. emeleti üzlethelyiségében van, Nagyváradon.

(„Fekete Sas” bérpalota).

Jegyzések már a mai naptól kezdve elfogadtnak, melynek mielőbbi eszközésére felkérjük a szövetkezet t. tagjait, valamint az újonnan belépni szándékozókat.

Nagyvárad, 1909. március havában.

A „Magyar Takarékszövetkezet” igazgatósága:

Dr. Adorján Emil Lukách Géza, elnök. Darvassy Lajos
Köszeghy József Szilárdy Ernő Dr. Kurländer Ede.

ÖZV. BÁRÓ VAY ARNOLDNÉ

szül. MIKES grófnő zongoraművésznő

folyó évi április hó második felében

tartja meg egyetlen

hangversenyét!

Jegyek előjegyezhetők: Sebő Imre könyv- és papirkereskedésében.